بررسی میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با شیوه‌های مطالعه در سال ۱۳۸۹

حسن اشرفی ریزی*، بهجت طاهری، زهرا خوشکام، زهرا کاظم‌پور

چکیده

مقدمه: در جهان امروز، مطالعه به عنوان یکی از عناصر مهم در زمینه توسعه و پیشرفت جامعه تلقی می‌شود، به صورتی که از طریق مطالعه ثمربخش توفیق قابل توجهی نصیب عموم مردم به ویژه دانشجویان می‌شود. بنابراین لازم است آموزش شیوه‌های مطالعه در تمام سطوح تحصیلی به ویژه در سطح دانشگاه مد نظر قرار گیرد. هدف این پژوهش، تعیین میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با شیوه‌های مطالعه در سال ۱۳۸۹ می‌باشد.

روش‌ها: روش پژوهش، پیمایشی تحلیلی و از نوع کاربردی است. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته می‌باشد. روایی پرسشنامه توسط متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی و مدیریت آموزشی مورد تأیید قرار گرفت. پایایی ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ مقدار ۸۱۳/.به دست آمد. جامعه آماری پژوهش شامل همه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان که تعداد آنها ۵۹۹۹ می‌باشد که حجم نمونه ۳۵۷ به دست آمد. روش نمونه‌گیری، تصادفی طبقه‌ای می‌باشد. جهت تجزیه و تحلیل یافته‌ها از آمار توصیفی (فراوانی، درصد و میانگین) و آمار استنباطی(T-Test و ANOVA) استفاده شد. نرم‌افزار مورد استفاده SPSS می‌باشد.

نتایج: یافته‌ها نشان داد که میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با مطالعه اجمالی و مطالعه تندخوانی به ترتیب با میانگین ۱۵/۷۸ و ۱۵/۰۷ بالاتر از حد متوسط است (متوسط میانگین=۱۵). میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه عبارت‌خوانی با میانگین ۱۳/۲۹ بالاتر از حد متوسط می‌باشد (متوسط میانگین=۱۲). میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه دقیق‌خوانی با میانگین ۲۹/۶ بالاتر از حد متوسط است (متوسط میانگین=۲۷). میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه تجسسی با میانگین ۱۵/۵۲ بالاتر از حد متوسط می‌باشد (متوسط میانگین=۱۵). همچنین میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با مطالعه انتقادی و خواندن برای درک زیبایی به ترتیب با میانگین ۲۰/۹۴ و ۲۱/۶۸ بالاتر از حد متوسط است (متوسط میانگین=۱۸). مقایسه بین جنسیت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و میزان آشنایی با شیوه‌های مطالعه نشان داد بین میانگین نمره شیوه‌های مطالعه دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنادار وجود ندارد. همچنین میزان آشنایی دانشجویان با شیوه‌های مطالعه در دانشکده‌های مختلف متفاوت است.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با شیوه‌های مطالعه (مطالعه اجمالی، مطالعه تندخوانی، مطالعه عبارت‌خوانی، مطالعه دقیق‌خوانی، خواندن تجسسی، خواندن انتقادی، خواندن برای درک زیبایی و جنبه‌های هنری) بالاتر از حد متوسط است. همچنین دانشجویان با شیوه مطالعه برای درک زیبایی بیشتر از شیوه‌های دیگر آشنا بوده و با شیوه مطالعه سریع‌خوانی کمتر آشنا هستند. در مجموع لازم است هم دانشجویان و هم دست‌اندرکاران امر آموزش به انواع شیوه‌های مطالعه به دلیل کاربردهای متفاوت آنها توجه خاص نمایند.

واژه‌های کلیدی: شیوه‌های مطالعه، دانشجویان، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی (ویژه‌نامه توسعه آموزش) / زمستان ۱۳۸۹؛ ۱۰(۵): ۱۰۴۵ تا ۱۰۵۵

نویسنده مسؤول: دکتر حسن اشرفی ریزی (استادیار)، گروه کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران. hassanashrafi@mng.mui.ac.ir

بهجت طاهری (کارشناس)، کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

tbehjat@yahoo.com زهرا خوشکام (کارشناس)، کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان،

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-09]

مقدمه

انسان‌ها در سراسر زندگی نیاز به یادگیری دارند، زیرا دارای نقص هستند و وجود نقص لازمه حرکت به سوی کمال و تعالی است(۱). همگان بر نقص آدمی و عملکردهای او اذعان دارند و از آنجا که منابع و نظام‌های علمی و مطالعاتی موجود نیز زائیده تفکر آدمی است، وجود نقایص در آن دور از انتظار نیست. اما هنر آدمی تنها در انتقاد از کمبودها نمی‌باشد، بلکه در کوشش برای رفع کاستی‌ها است. مطالعه و گرایش به خواندن از مهمترین شاخص‌های رشد و توسعه و از عوامل مؤثر برای شکوفایی استعدادهای بالقوه انسانی برای رسیدن به کمال است(۲). یکی از این نقایص واضح نظام آموزشی در دانشگاه‌های کشورمان، کمبود منابع علمی و جامع جهت آموزش مهارت‌های مطالعه به دانشجویان و به ویژه تازه‌واردها می‌باشد. در نظام آموزشی ما، دانشجویان بعد از هر ترم با انواع آزمون‌ها ارزشیابی می‌شوند، اما کمتر توصیه‌ای درباره شیوه‌های صحیح مطالعه به آنها می‌شود. آنها زمان زیادی را صرف مطالعه می‌کنند، اما خیلی کم در مورد بهبود مهارت‌های مطالعه خود فکر می‌کنند. بنابراین با همان شیوه مطالعه در دبیرستان (که ممکن است نادرست باشد) به مطالعه ادامه می‌دهند و به تدریج به دنبال اشتباهاتشان روش مطالعه خود را تصحیح می‌کنند. بنابراین لازم است برای بهبود وضع یادگیری و مطالعه در یادگیرنده‌ها و نیز جهت افزایش سرعت خواندن و درک مطالب، فنون و مهارت‌های یادگیری و مطالعه به عنوان یکی از دروس آموزشی در تمام سطوح تحصیلی به ویژه در سطح دانشگاه در نظر گرفته شود. آموزش مطالعه صحیح وظیفه نظام آموزشی و مدرسان است. آنها باید جامعه آموزشی را از این‌گونه مطالعه آگاه سازند و به حل مشکلات فراگیران کمک کنند(۳)، زیرا تلاش جهت بهبود وضع مطالعه و افزایش مهارت‌های مطالعه از اقدامات مهم آموزشی در دانشگاه‌ها می‌باشد(٤).

هر فعالیتی در حوزه یادگیری مستلزم کسب دانش و مهارتی خاص است. خواندن و مطالعه نیز به دانش و مهارت خاص نیازمند است که فقدان آن مشکلاتی برای فراگیران و به ویژه دانشجویان به وجود می‌آورد. همچنین این رویه علاوه بر آنکه موجب افت تحصیلی دانشجویان می‌شود، موانع متعددی نیز برای نظام آموزشی فراهم می‌آورد. چنانچه واقع‌بینانه به این مطلب نگریسته شود یکی از عوامل عمده دوری از کتاب و مطالعه، فقدان آگاهی نسبت به شیوه‌های مطالعه است(٥). دانشجویانی که آگاهی کامل از این شیوه‌ها دارند متناسب با هدف خود از مطالعه و حتی به تناسب محتوا و موضوع و نوع مطلب از روش مناسب مطالعه استفاده می‌کنند. به طور خلاصه می‌توان گفت که آگاهی و استفاده از این روش‌ها به دانشجویان کمک می‌کند تا کارآمدی روش مطالعه خود را افزایش داده، فرصت کسب موفقیت را به دست آورند و همچنین از مطالعه لذت بیشتری ببرند(٦). در ضمن، باید به این نکته توجه داشت که ایجاد و پرورش شیوه‌های مطالعه با این هدف صورت می‌گیرد که خواننده بتواند برای مطالب مختلف سرعت‌های مناسب را به کار برد، و به جای کاربرد یک روش واحد در مطالعه، انعطاف نشان دهد و متناسب با نیاز، روش خود را تغییر دهد، از طرف دیگر، هرچه خواننده از روش مطالعه اجمالی به سمت مطالعه تجسسی حرکت کند، خواننده‌ای فعال‌تر خواهد بود و لذا مطلب را بهتر می‌فهمد، اما این دلیلی برای خرده‌گیری بر روش‌های دیگر مانند مطالعه اجمالی نیست، زیرا نیاز خواننده، نوع روش را مشخص می‌کند.

امینیان پژوهشی تحت عنوان «بررسی شیوه‌های مطالعه و یادگیری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد» انجام داد. یافته‌ها نشان داد که دانشجویان موفق در دانشگاه در مقایسه با دانشجویان ناموفق شیوه‌های مطالعه را بهتر می‌شناسند. همچنین بسیاری از آنها در زمینه

اصفهان، ایران. زهرا کاظم پور (مربی)، کتابداری و اطلاع رسانی، دانشگاه پیام نور شهرضا، اصفهان، ایران. (zahra_kazempour2004@mng.mui.ac.ir)
این مقاله در تاریخ ۸۹/۱۱/۱۸ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۹/۱۲/۷اصلاح شده و در تاریخ ۸۹/۱۲/۹ پذیرش گردیده است.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-09]

شیوه‌های مطالعه آموزش‌های لازم را ندیده‌اند(۷).
یافته‌های یک مطالعه در مورد میزان و نحوه مطالعه در بین دانشجویان دختر شهرکرد نشان داد که دانشجویان دختر در زمینه شیوه‌های مطالعه اجمالی، عبارت‌خوانی، سریع‌خوانی، دقیق‌خوانی، انتقادی و تجسسی ضعیف هستند(۸).
یافته‌های شعبانی نشان می‌دهد که دانشجویان از مطالعه به روش انتقادی آگاهی چندانی ندارند و نیاز به اطلاعات بیشتری در این زمینه دارند. یکی از عوامل عدم آگاهی از این روش فقدان درک از تفکر انتقادی است. آنها تصور می‌کنند که احراز تفکر انتقادی بدین معناست که آن مطلب را رد کنند، پس به طور کلی از تفکر بر روی موضوعات و مطالب پرهیز می‌کنند و به حفظ کردن مطالب می‌پردازند. آن عده نیز که با خواندن به روش انتقادی آشنایی دارند، از تفکر انتقادی درک درست و منطقی ندارند(۵).
مکی‌زاده در پژوهشی باعنوان «بررسی میزان آگاهی دانشجویان یزد از روش‌های مطالعه» بیان کرد که میزان آگاهی دانشجویان در خصوص شیوه‌های مطالعه یکسان نبوده و نسبت به هریک از شیوه‌های مطالعه به گونه‌ای متفاوت آگاهی دارند. بیشترین میزان آگاهی دانشجویان در ارتباط با شیوه دقیق‌خوانی و کمترین میزان آگاهی آنان در شیوه سریع‌خوانی است. به هر حال نتیجه کلی این که میزان آگاهی دانشجویان نسبت به شیوه‌های مطالعه ضعیف است(٤).
هالینگ (Huling) درباره روش‌های مطالعه دانشجویان تازه وارد دانشگاه به این نتیجه رسید که دانشجویانی که از روش‌های یادگیری و مطالعه در زمینه درس خواندن برای امتحانات استفاده کرده بودند، نمرات بیشتری نسبت به دیگر دانشجویانی که با روش معمولی مطالعه کرده بودند، به دست آوردند. همچنین دانشجویان استفاده کننده از روش‌های یادگیری و مطالعه، خود را ماهرتر و داناتر از بقیه دانشجویان می‌دانستند و این در حالی بود که دانشجویانی که با روش معمولی مطالعه کرده بودند، درس‌های دانشگاه را بسیار مشکل‌تر می‌فهمیدند(۹).
منوری (Manworhy) در پژوهشی با عنوان «آیا راهنمایی‌های مطالعه باعث بهبود درک مطلب می‌شود؟» اثرات سه نوع متفاوت از راهنمایی شامل (فشرده، بافاصله و برحسب احساس نیاز معلم) را بر درک مطلب و خواندن مقایسه کرد و به این نتیجه رسید که راهنمایی مطالعه از هر نوعی کمک با ارزشی است و این راهنمایی با شیوه فشرده و با فاصله موجب کسب نمره بالا در آزمون درک مطلب توسط فراگیران می‌شود. و راهنمایی با شیوه با فاصله کیفیت مطالعه مباحث را بهبود می‌بخشد(۱۰).
اسپورر (Sporer) و همکارانش در پژوهشی با عنوان «ایجاد مهارت‌های درک خواندن با مروری بر تأثیرات شیوه ساختاری و یادگیری دو طرفه» بیان نمود که خواندن مطالب به صورت گروهی نسبت به مطالعه سنتی و انفرادی تأثیر زیادی در افزایش سطح درک مطلب در هنگام مطالعه دارد و نیز آشنایی با انواع شیوه‌های مطالعه تاثیر به سزایی در درک مطالب دارد(۱۱).
آنچه می‌توان از بحث‌های مذکور استنباط کرد این است که اهمیت مطالعه به گونه‌ای است که به عنوان یکی از عناصر مهم در زمینه توسعه و پیشرفت یک جامعه تلقی می‌شود و یک جامعه زمانی می‌تواند در زمینه‌های مختلف علمی-فرهنگی به نتایج نوینی دست یابد که در عرصه‌های مختلف آموزشی و از طریق مطالعه ثمربخش توفیق قابل‌توجهی نصیب عموم مردم به ویژه دانشجویان آن جامعه نماید. از آنجایی که مطالعه یکی از عوامل موفقیت در آموزش، پژوهش، سرگرمی و نیز تمایل بیشتر به کتاب و کتابخوانی می‌باشد، باید شیوه‌های مطالعه و آگاهی از روش های صحیح مطالعه به دقت مورد بررسی قرار گیرد، زیرا همه رفتارها و عادت‌هایی که آموخته‌ایم می‌توانند بر اثر یادگیری تغییر یابند. بنابراین روش صحیح مطالعه را باید همانند سایر فنون و مهارت‌ها یاد بگیریم(۱). دانشجویانی که آگاهی کامل از این شیوه‌ها دارند می‌توانند کارآمدی روش مطالعه خود را افزایش داده، فرصت کسب موفقیت را به دست آورند

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-09]

و همچنین از مطالعه لذت بیشتری ببرند. در این پژوهش سعی بر آن است که میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با شیوه‌های مطالعه در سال ۱۳۸۹ بررسی شده تا از این رهگذر بتوان وضعیت موجود را شناسایی نموده و موانع و مشکلات موجود در مطالعه صحیح دانشجویان را گوشزد نمود.

روش‌ها

پژوهش حاضر پیمایشی تحلیلی و از نوع کاربردی است. جامعه، همه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان می‌باشد که تعداد آنها ۵۹۹۹ نفر است از این تعداد ۲۶۵۰ نفر در دانشکده پزشکی، ۵۳۹ نفر داروسازی، ۵۲۸ نفر دندانپزشکی، ۹۵۷ نفر پرستاری و مامایی، ۳۱۹ نفر توانبخشی، ٤٤٧ نفر مدیریت و اطلاع‌رسانی، ۵۵۹ نفر بهداشت به تحصسل اشتغال دارند. روش نمونه‌گیری، نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای است. در این روش هر یک از دانشکده‌ها به عنوان یک طبقه در نظر گرفته شد و متناسب با تعداد دانشجویان هر دانشکده نمونه مناسب انتخاب گردید (سهم دانشکده پزشکی (۱۵۷ نفر)، دندانپزشکی (۳۱ نفر)، پرستاری و مامایی (۵۷ نفر)، داروسازی(۳۲ نفر)، مدیریت و اطلاع‌رسانی (۱۹ نفر)، بهداشت (۳۳ نفر) و توانبخشی (۲۸ نفر) می‌باشد). ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته می‌باشد. مبنای نظری این پرسشنامه، تجربیات و تخصص پژوهشگران مؤسسه مهارت‌های تحصیلی و خواندن بالدریج و همچنین آموزش برنامه‌های آموزشی این مؤسسه در چهارصد دانشکده و آموزشگاه می‌باشد که نتیجه آن ارائه هفت روش مطالعه (مطالعه اجمالی، عبارت‌خوانی، سریع‌خوانی، دقیق‌خوانی، انتقادی و تجسسی و خواندن برای درک زیبایی و جنبه‌های هنری) می‌باشد(۱۲). پژوهشگران بر اساس ویژگی‌های مطرح شده در هر نوع شیوه مطالعه و نیز پژوهش‌های معتبر داخلی و خارجی دیگر از جمله شعبانی و همکار(۵)، مکی‌زاده(٤)، غلامی(۸)، Patton(۱۳)، Hopson(۱٤) پرسشنامه محقق ساخته‌ای را تهیه نموده‌اند که روایی پرسشنامه توسط متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی و مدیریت آموزشی نیز مورد تأیید قرار گرفت. پایایی ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ عدد۸۱۳/..به دست آمد. پرسشنامه دارای ٤۰ سؤال بسته می‌باشد. پرسش‌های ۱-۵ به روش مطالعه اجمالی، پرسش‌های ٦-۱۰ به روش دقیق‌خوانی، ۱۱-۱٤ به روش عبارت‌خوانی، ۱۵-۲۳ به روش دقیق‌خوانی، ۲٤-۲۸ به روش تجسسی، ۲۹-۳٤ به روش انتقادی و ۳۵-٤۰ به خواندن برای درک زیبایی تعلق دارند. مقیاس تقسیم‌بندی سؤالات پرسشنامه، طیف لیکرت می‌باشد. در طیف لیکرت، بسیار زیاد نمره ۵، زیاد نمره ٤، متوسط نمره ۳، کم نمره ۲، و خیلی‌کم نمره ۱ به خود اختصاص می‌دهد. سطح مطلوب آشنایی با شیوه‌های مطالعه نمره ۲۰۰ می‌باشد (٤۰ سؤال× نمره ۵ (بسیار زیاد). در این پژوهش سطح آشنایی با شیوه‌های مطالعه (حد مورد نظر پژوهشگر) نمره ۱۲۰ می‌باشد (٤۰ سؤال× نمره ۳ (حد متوسط). همچنین سطح مطلوب روش مطالعه اجمالی ۱۵(۵ سؤال× نمره ۳)، روش تندخوانی ۱۵ (۵ سؤال× نمره ۳)، روش دقیق‌خوانی ۲۷ (۹ سؤال× نمره ۳) روش عبارت‌خوانی ۱۲(٤ سؤال× نمره ۳)، روش تجسسی ۱۵ (۵ سؤال× نمره ۳)، روش انتقادی ۱۸ (٦ سؤال× نمره ۳)، و روش خواندن برای درک زیبایی ۱۸ (٦ سؤال× نمره ۳)می‌باشد. پرسشنامه‌ها به صورت حضوری و با مراجعه به دانشکده‌های پزشکی، دندانپزشکی، پرستاری و مامایی، داروسازی، مدیریت و اطلاع‌رسانی، بهداشت و توانبخشی تکمیل گردید. جهت تجزیه و تحلیل یافته‌ها از آمار توصیفی (فراوانی، درصد و میانگین) و آمار استنباطی(T-Test, ANOVA) استفاده شد. نرم‌افزار تجزیه و تحلیل یافته‌ها SPSS-11 بود.

نتایج

در این پژوهش، میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با شیوه‌های مطالعه در سال ۱۳۸۹

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-09]

بررسی شده است. یافته‌ها نشان داد که حدود دوسوم دانشجویان زن هستند و بیشترین درصد دانشجویان در دانشکده علوم پزشکی و کمترین درصد در دانشکده توانبخشی بوده است.

یافته‌ها در رابطه با میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه اجمالی نشان داد که میانگین (۱۵/۷۸) بالاتر از حد متوسط است (متوسط میانگین=۱۵). همچنین یافته‌ها نشان داد که در زمینه میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با مطالعه اجمالی، گزینه‌های پروراندن طرح ذهنی با میانگین ۱/۰۱±۳/۳۶، جستجوی نکات کلیدی با میانگین ۱/۱٤±۳/۳۵، تعیین هدف پیش از مطالعه با میانگین۱/۰۳±۳/۳۳، طرح سؤالات متعدد با میانگین ۰/۹۹±۲/۹۹ و توجه به بخش‌های خاص اثر با میانگین ۱/۱٦±۲/۷۵ به ترتیب دارای بیشترین میانگین می‌باشند.

یافته‌ها در رابطه با میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه تندخوانی نشان داد، میانگین (۱۵/۰۷) در حد متوسط است (متوسط میانگین=۱۵). همچنین یافته‌ها نشان داد که در زمینه میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با مطالعه تندخوانی، گزینه‌های نظم حرکت چشم هنگام مطالعه با میانگین ۱/۰۱±۳/٤۹، روش مطالعه مناسب در هنگام کمبود وقت با میانگین ۱/۰۵±۳/۱۷، تعیین سرعت حرکت چشم با میانگین۱/۰۰±۳/۰٤، شیوه مناسب هنگام نیاز به درک کمتر با میانگین ۱/۰۸±۲/۸٦ و استفاده از انگشتان جهت دنبال کردن مطلب با میانگین ۱/۳۱±۲/۵۱ به ترتیب دارای بیشترین میانگین می‌باشند.

یافته‌ها در رابطه با میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه عبارت‌خوانی نشان داد، میانگین (۱۳/۲۹) بالاتر از حد متوسط است (متوسط میانگین=۱۲). همچنین یافته‌ها نشان داد که در زمینه میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با مطالعه عبارت‌خوانی، گزینه‌های مطالعه گروه کلمات با میانگین ۰/۹٦±۳/۵۰، مرور مطالب خوانده شده با میانگین ۱/۰۵±۳/٤۹، تمرکز فکر در هنگام مطالعه با میانگین ۰/۹۷±۳/۳۳ و محدودیت دید نسبت به کلمات بیشتر با میانگین ۰/۸۹±۲/۹۷ به ترتیب دارای بیشترین میانگین می‌باشند.

یافته‌ها در رابطه با میزان آشنایی با مطالعه دقیق‌خوانی نشان داد که میانگین (۲۹/٦) بالاتر از حد متوسط است (متوسط میانگین=۲۷). همچنین یافته‌ها نشان داد که در زمینه میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با مطالعه دقیق‌خوانی، گزینه‌های علامتگذاری مطالب مهم با میانگین ۱/۱۲±٤/۱۲، درک منظور اصلی نویسنده با میانگین ۰/۸۷±۳/۸۲، تجزیه و تحلیل مطالب خوانده شده با میانگین ۰/۹۲±۳/۸۱، بیان مطالب با زبان ساده با میانگین ۱/۰۸±۳/٤۸، استفاده از سؤالات عینی و ساده با میانگین۱/۹۱±۳/۳۰، نوشتن خلاصه در حاشیه کتاب با میانگین ۱/۳۲±۳/۱۰، کاربرد فنون خاص جهت پاسخ به سؤالات تشریحی با میانگین ۱/۲۰±۲/۸٤، عدم توجه به پاراگراف اصلی با میانگین ۰/۹۹±۲/٦٦ و توجه به جزئیات و رابطه مطالب با میانگین ۱/۰۵±۲/٤۷ به ترتیب دارای بیشترین میانگین می‌باشند.

یافته‌ها در رابطه با میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه تجسسی نشان داد که میانگین (۱۵/۵۲) بالاتر از حد متوسط است (متوسط میانگین=۱۵). همچنین یافته‌ها نشان داد که در زمینه میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با مطالعه تجسسی، گزینه‌های توجه به کیفیت و جهت سؤالات با میانگین۱/۰۰±۳/۲٤، دید انتقادی نسبت به مطالب خوانده شده با میانگین۰/۹۷±۳/۱۵، استفاده از سؤالات انتزاعی و پیچیده با میانگین ۰/۹۷±۳/۰۷ و نظرخواهی ار افراد صاحب‌نظر ۱/۰٦±۳/۰۷ و توجه به صحت و اعتبار منابع با میانگین ۱/۰۵±۲/۹۹ به ترتیب دارای بیشترین میانگین می‌باشند.

یافته‌ها در رابطه با میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه انتقادی نشان داد که میانگین (۲۰/۹٤) بالاتر از حد متوسط است (متوسط میانگین=۱۸). همچنین یافته‌ها نشان داد که در زمینه میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-09]

علوم پزشکی اصفهان با مطالعه انتقادی، گزینه‌های توجه به منطقی بودن نتیجه‌گیری با میانگین ۰/۹۰±۳/۸۶، یافتن منظور اصلی نویسنده با میانگین ۰/۹۵±۳/۸۱، توجه به اعتبار و ثبات مطالب با میانگین ۰/۹۵±۳/۷۳، توجه به مفهوم کلمات با میانگین ۰/۹۵±۳/۶۳، ارزشیابی مطالب خوانده شده براساس استانداردها با میانگین ۲/۹۴±۳/۲۶ و عدم توجه به رابطه منطقی فصول با میانگین ۱/۰۶±۲/۶۵ به ترتیب دارای بیشترین میانگین می‌باشند.

یافته‌ها در رابطه با میزان آشنایی دانشجویان با خواندن برای درک زیبایی نشان داد که میانگین (۲۱/۶۸) بالاتر از حد متوسط است (متوسط میانگین=۱۸). همچنین یافته‌ها نشان می‌دهد که در زمینه میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با خواندن برای درک زیبایی، گزینه‌های برقراری ارتباط بین مطالب گذشته با جدید با میانگین ۰/۹۰±۳/۹۰، پی بردن به عمق مطلب، با میانگین ۰/۸۹±۳/۹۰، یافتن اندیشه‌ها و تصوراتی جهت آموزه‌های جدید با میانگین ۱/۹۴±۳/۸۲، توجه به زیبایی و نظم نوشته با میانگین۰/۹۶±۳/۷۶، خلاقیت ذهنی مطالب خوانده شده با میانگین ۱/۰۲±۳/۴۶ و کم بودن نوآوری و خلاقیت ذهنی با میانگین۱/۰۱±۲/۸۴ به ترتیب دارای بیشترین میانگین می‌باشند.

براساس یافته‌های جدول ۱، در رابطه با مقایسه میانگین نمره شیوه مطالعه از نظر دانشجویان مرد و زن، t مشاهده شده در سطح P≤۰۵ معنادار نبوده، بنابراین بین میانگین نمره شیوه‌های مطالعه دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنادار وجود ندارد. در بین شیوه‌های مختلف مطالعه، میزان آشنایی دانشجویان مرد با مطالعه برای درک زیبایی بیشترین میانگین (۰/۶۳۲±۳/۶۲) و مطالعه سریع‌خوانی کمترین میانگین (۰/۵۵۵±۲/۹۵) را به خود اختصاص داده است. در بین شیوه‌های مختلف مطالعه، میزان آشنایی با دانشجویان زن با مطالعه برای درک زیبایی بیشترین میانگین (۶۲۳±۳/۶۱) و مطالعه سریع‌خوانی کمترین میانگین (۰/۵۸۲±۳/۰۵) را به خود اختصاص داده است (جدول ۱).

جدول ۱: مقایسه میانگین نمره شیوه‌های مطالعه از نظر دانشجویان مرد و زن دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

شیوه‌های مطالعه	مرد	زن	p	T
	میانگین و انحراف معیار	میانگین و انحراف معیار		
مطالعه اجمالی	۱/۱۳±./۶۰۰	۳/۱۷±./۶۱۸	/۴۶۹	/۶۴۰
مطالعه سریع‌خوانی	۲/۹۵±./۵۵۵	۳/۰۵±./۵۸۲	۱/۵۵	/۱۲۲
عبارت‌خوانی	۳/۳۲±./۵۶۵	۳/۳۳±./۵۰۷	/۱۸۲	/۸۵۶
دقیق‌خوانی	۳/۲۴±./۴۳۷	۳/۳۱±./۴۸۹	۱/۲۴	/۲۱۳
تجسمی	۳/۰۶±./۵۶۰	۳/۱۳±./۶۱۴	/۹۸۳	/۳۲۷
انتقادی	۳/۵۴±./۵۵۲	۳/۴۶±./۵۴۶	۱/۲۷	/۲۰۴
درک زیبائی	۳/۶۲./۶۳۲	۳/۶۱±./۶۲۳	/۱۵۷	/۸۷۵

یافته‌ها در رابطه با مقایسه میانگین نمره شیوه مطالعه اجمالی از نظر دانشجویان برحسب دانشکده، F مشاهده شده در سطح P≤۰۵ معنادار نبوده، بنابراین بین میانگین نمره شیوه مطالعه اجمالی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود ندارد. میزان آشنایی دانشجویان دانشکده داروسازی با شیوه مطالعه اجمالی با میانگین۰/۴۷۰±۳/۲۶ بیشتر از دانشکده‌های دیگر بوده و دانشکده بهداشت با میانگین۰/۶۲۰±۲/۹۰ کمترین میانگین را به خود اختصاص داده است.

یافته‌ها در رابطه با مقایسه میانگین نمره شیوه مطالعه سریع‌خوانی از نظر دانشجویان برحسب دانشکده، F مشاهده شده در سطح P≤۰۵ معنادار بوده، بنابراین بین میانگین نمره شیوه مطالعه سریع‌خوانی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود دارد. میزان آشنایی دانشجویان دانشکده توانبخشی با مطالعه سریع‌خوانی با میانگین ۰/۶۴۲±۳/۲۶ بیشتر از دانشکده‌های دیگر بوده و دانشکده بهداشت با میانگین

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-09]

۲/۸٤±۰/٦۲٦ کمتر از دانشکده‌های دیگر است.

یافته‌ها در رابطه با مقایسه نمره شیوه مطالعه عبارت‌خوانی از نظر دانشجویان برحسب دانشکده، F مشاهده شده در سطح P≤۰/۰۵ معنادار نبوده، بنابراین بین میانگین نمره شیوه عبارت‌خوانی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود ندارد.

یافته‌ها در رابطه با مقایسه میانگین نمره شیوه مطالعه دقیق‌خوانی از نظر دانشجویان برحسب دانشکده، F مشاهده شده در سطح P≤۰/۰۵ معنادار نبوده، بنابراین بین میانگین نمره شیوه دقیق‌خوانی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود ندارد. میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه دقیق‌خوانی در دانشکده‌های داروسازی با میانگین ۳/۳۳±۰/٤۰٦، مامایی و پرستاری با میانگین ۳/۳۳±۰/٤۵۷، دندانپزشکی با میانگین ۳/۳۳±۰/۳۳۹ به طور مشترک بیشتر از دانشکده‌های دیگر بوده و دانشکده بهداشت با میانگین ۳/۱۸±۰/۷۷٦ کمترین را به خود اختصاص داده است.

یافته‌ها در رابطه با مقایسه میانگین نمره شیوه مطالعه تجسسی از نظر دانشجویان برحسب دانشکده، F مشاهده شده در سطح P≤۰/۰۵ معنادار نبوده، بنابراین بین میانگین نمره شیوه تجسسی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود ندارد. میزان آشنایی دانشجویان با شیوه مطالعه تجسسی در دانشکده داروسازی با میانگین ۳/۱۷±۰/٦۲۵ بیشتر از دانشکده‌های دیگر و در دانشکده بهداشت با میانگین ۲/۸۷±۰/۵۵٦ کمتر از دانشکده‌های دیگر بوده است.

یافته‌ها در رابطه با مقایسه نمره شیوه مطالعه انتقادی از نظر دانشجویان برحسب دانشکده، F مشاهده شده در سطح P≤۰/۰۵ معنادار نبوده، بنابراین بین میانگین نمره شیوه انتقادی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود ندارد. میزان آشنایی دانشجویان با شیوه مطالعه انتقادی در دانشکده توانبخشی با میانگین ۳/٦۲±۰/٤۷۱ بیشتر از دانشکده‌های دیگر و در دانشکده‌های پرستاری و مامایی با میانگین ۳/۲۹±۰/۵۸۱ و بهداشت با میانگین ۳/۲۹±۰/۵۸۱ به طور مشترک کمتر از دانشکده‌های دیگر بوده است.

یافته‌ها در رابطه با مقایسه میانگین نمره شیوه خواندن برای درک زیبایی از نظر دانشجویان دانشکده، F مشاهده شده در سطح P≤۰/۰۵ معنادار نبوده، بنابراین بین میانگین نمره شیوه درک زیبایی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود ندارد. میزان آشنایی دانشجویان با شیوه خواندن برای درک زیبایی در دانشکده مدیریت با میانگین ۳/۷۸±۰/٦۱۱ بیشتر از دانشکده‌های دیگر و در دانشکده بهداشت با میانگین ۳/۵۰±۰/٦۹۱ کمتر از دیگر دانشکده‌ها بوده است.

جدول۲: مقایسه میانگین شیوه‌های مطالعه دانشجویان با میانگین فرض ۳

شیوه‌های مطالعه	میانگین و انحراف معیار	خطای معیار	T
مطالعه اجمالی	۳/۱۵±/٦۱۱	/۰۳٤	٤/۰۵
مطالعه سریع‌خوانی	۳/۰۲±/۵۷٤	/۰۳۲	/٦۱٦
عبارت‌خوانی	۳/۳۳±/۵۲۸	/۰۳۰	۱۱/۰
دقیق‌خوانی	۳/۲۸±/٤۷۱	/۰۲٦	۱۰/۷۲
تجسمی	۳/۱۱±/۵۹۵	/۰۳۳	۳/۲٦
انتقادی	۳/٤۹±/۵٤۸	/۰۳۱	۱۵/۹۲
خواندن برای درک زیبائی	۳/٦۱±/٦۲۵	/۰۳۵	۱۷/۲۷

یافته‌ها در رابطه با مقایسه میانگین شیوه‌های مطالعه دانشجویان با میانگین فرض ۳، نشان داد t مشاهده شده در خصوص مطالعه سریع‌خوانی از مقدار بحرانی جدول در سطح خطای ۵ درصد (۰/٦۱٦) کوچکتر بوده، بنابراین دانشجویان از مطالعه سریع‌خوانی در سطح متوسط استفاده می‌کنند. اما T مشاهده شده در خصوص مطالعه اجمالی، عبارت‌خوانی، دقیق‌خوانی، تجسمی، انتقادی و خواندن برای درک زیبایی از مقدار بحرانی

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-09]

جدول در سطح خطای ۵ درصد بزرگتر بوده، لذا از شیوه‌های مذکور بیش از سطح متوسط استفاده می‌کنند (جدول ۲).

در مجموع میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از شیوه مطالعه برای درک زیبایی با میانگین ۳/۶۱±۰/۶۲۵ بیشتر از شیوه‌های دیگر بوده و از مطالعه سریع‌خوانی با میانگین ۳/۰۲±۰/۵۷٤ کمتر بوده است.

بحث

– نتایج پژوهش نشان داد که میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با مطالعه اجمالی بالاتر از حد متوسط می‌باشد و این با یافته‌های شعبانی و همکار(۵)، مکی‌زاده(٤) و غلامی(۸) همسو نیست، اما با Patton(۱۳) و Hopson(۱٤) هماهنگ است.

– نتایج پژوهش نشان داد که میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه سریع‌خوانی بالاتر از حد متوسط می‌باشد و این با یافته‌های شعبانی و همکار(۵)، مکی‌زاده(٤)، غلامی(۸) و Hopson(۱٤) همسو نیست، اما با Patton(۱۳) همسو است.

– نتایج پژوهش نشان داد که میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه عبارت‌خوانی بالاتر از حد متوسط می‌باشد و این با یافته‌های شعبانی و همکار(۵)، مکی‌زاده(٤)، غلامی(۸) و Hopson(۱٤) همسو نیست، اما با Patton(۱۳) همسو است.

– نتایج پژوهش بیانگر آن است که میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با مطالعه دقیق‌خوانی، بالاتر از حد متوسط می‌باشد و این با یافته‌های شعبانی و همکار(۵)، مکی‌زاده(٤) و غلامی(۸) همسو نیست، اما با Patton(۱۳) و Hopson(۱٤) همسو است.

– نتایج حاکی از آن است که میزان آشنایی دانشجویان با خواندن تجسسی بالاتر از حد متوسط می‌باشد و این با یافته‌های شعبانی و همکار(۵)، مکی‌زاده(٤)، غلامی(۸)، Patton(۱۳) و Hopson(۱٤) همسو نیست.

– نتایج پژوهش بیانگر آن است که میزان آشنایی دانشجویان با خواندن انتقادی بالاتر از حد متوسط می‌باشد و این با یافته‌های شعبانی و همکار(۵)، مکی‌زاده(٤) و غلامی(۸) همسو نیست، اما با Patton(۱۳) و Hopson(۱٤) همسو است.

– شاید انتشار کتاب‌های جدید در زمینه شیوه‌های مطالعه و اخیرا نیز آموزش این شیوه‌ها در دانشگاه‌ها دلیلی برای این عدم همسویی برخی از پژوهش‌ها (پژوهش‌های داخلی) با پژوهش حاضر باشد.

– نتایج پژوهش نشان داد که میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با خواندن برای درک زیبایی بالاتر از حد متوسط می‌باشد.

– مقایسه بین جنسیت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و میزان آشنایی با شیوه‌های مطالعه نشان داد بین میانگین نمره شیوه‌های مطالعه دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنادار وجود ندارد و این با یافته‌های شعبانی و همکار(۵) و مکی‌زاده(٤) همسو است. به عبارت دیگر، تقریباً آگاهی دانشجویان دختر و پسر در این زمینه نسبت به هم یکسان است.

– نتایج پژوهش در رابطه با مقایسه میانگین نمره شیوه مطالعه اجمالی از نظر دانشجویان برحسب دانشکده نشان داد که بین میانگین نمره شیوه مطالعه اجمالی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود ندارد. میزان آشنایی دانشجویان دانشکده داروسازی با شیوه مطالعه اجمالی بیشتر از دانشکده‌های دیگر بوده و دانشکده بهداشت کمترین میانگین را به خود اختصاص داده است.

– نتایج در رابطه با مقایسه میانگین نمره شیوه مطالعه سریع‌خوانی از نظر دانشجویان برحسب دانشکده نشان داد که بین میانگین نمره شیوه مطالعه سریع‌خوانی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود دارد. میزان آشنایی دانشجویان دانشکده توانبخشی با

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-09]

مطالعه سریع‌خوانی بیشتر از دانشکده‌های دیگر بوده و دانشکده بهداشت کمتر از دانشکده‌های دیگر می‌باشد.

- نتایج در رابطه با مقایسه نمره شیوه مطالعه عبارت‌خوانی از نظر دانشجویان برحسب دانشکده نشان داد که بین میانگین نمره شیوه عبارت‌خوانی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود ندارد. میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه عبارت‌خوانی در دانشکده مدیریت بیشتر از دانشکده‌های دیگر بوده و دانشکده توانبخشی کمترین را به خود اختصاص داده است.

- نتایج در رابطه با مقایسه میانگین نمره شیوه مطالعه دقیق‌خوانی از نظر دانشجویان برحسب دانشکده نشان داد که بین میانگین نمره شیوه دقیق‌خوانی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود ندارد. میزان آشنایی دانشجویان با مطالعه دقیق‌خوانی در دانشکده‌های داروسازی، مامایی و پرستاری و دندانپزشکی به طور مشترک بیشتر از دانشکده‌های دیگر بوده و دانشکده بهداشت کمترین را به خود اختصاص داده است.

- نتایج در رابطه با مقایسه میانگین نمره شیوه مطالعه تجسسی از نظر دانشجویان برحسب دانشکده نشان داد که بین میانگین نمره شیوه تجسسی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود ندارد. میزان آشنایی دانشجویان با شیوه مطالعه تجسسی در دانشکده داروسازی بیشتر از دانشکده‌های دیگر و در دانشکده بهداشت کمتر از دانشکده‌های دیگر بوده است.

- نتایج در رابطه با مقایسه میانگین نمره شیوه مطالعه انتقادی از نظر دانشجویان برحسب دانشکده نشان داد که بین میانگین نمره شیوه انتقادی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود ندارد. میزان آشنایی دانشجویان با شیوه مطالعه انتقادی در دانشکده توانبخشی بیشتر از دانشکده‌های دیگر و در دانشکده‌های پرستاری و مامایی و بهداشت به طور مشترک کمتر از دانشکده‌های دیگر بوده است.

- نتایج در رابطه با مقایسه میانگین نمره شیوه خواندن برای درک زیبایی از نظر دانشجویان دانشکده نشان داد که بین میانگین نمره شیوه درک زیبایی دانشجویان برحسب نوع دانشکده تفاوت معنادار وجود ندارد. میزان آشنایی دانشجویان با شیوه خواندن برای درک زیبایی در دانشکده مدیریت بیشتر از دانشکده‌های دیگر و در دانشکده بهداشت کمتر از دیگر دانشکده‌ها بوده است.

- نتایج در رابطه با مقایسه میانگین میزان آشنایی با شیوه‌های مطالعه نشان داد که میزان آشنایی با مطالعه سریع‌خوانی در سطح متوسط و از مطالعه اجمالی، عبارت‌خوانی، دقیق‌خوانی، تجسمی، انتقادی و خواندن برای درک زیبایی بیش از سطح متوسط است.

در مجموع میزان آشنایی دانشجویان از شیوه مطالعه برای درک زیبایی بیشتر از شیوه‌های دیگر بوده و از مطالعه سریع‌خوانی کمتر بوده است. یافته‌های شعبانی و همکار(۵) نشان داد که دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد محلات با شیوه مطالعه دقیق‌خوانی بیش از سایر روش‌ها و از عبارت‌خوانی کمتر از سایر روش‌ها آشنایی دارند. یافته‌های مکی‌زاده(٤) نیز نشان داد دانشجویان دانشگاه یزد با شیوه مطالعه دقیق‌خوانی بیش از سایر روش‌ها و با سریع‌خوانی کمتر از سایر روش‌ها آشنایی دارند.

حال این سؤال پیش می آید با وجود آنکه در دانشکده بهداشت درسی تحت عنوان «شیوه‌های مطالعه و یادگیری» آموزش داده می‌شود وضعیت در این دانشکده از نظر آشنایی با تقریبا همه انواع شیوه‌های مطالعه پایین تر از سایر دانشکده‌ها است؟ این سؤالی است که نیاز به پژوهش مستقل دیگری دارد.

نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد که میزان آشنایی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با شیوه‌های مطالعه (مطالعه اجمالی، مطالعه تندخوانی، مطالعه عبارت‌خوانی، مطالعه دقیق‌خوانی، خواندن تجسسی، خواندن انتقادی، خواندن برای درک زیبایی و جنبه‌های هنری) بالاتر از حد متوسط و وضعیت

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-09]

نسبتا خوبی قرار گرفته و دانشجویان با شیوه مطالعه برای درک زیبایی بیشتر از شیوه‌های دیگر آشنا بوده و با شیوه مطالعه سریع‌خوانی کمتر آشنا هستند. شاید بتوان این وضعیت نسبتا مطلوب را این گونه تبیین کرد که امروزه دانشجویان، بسیاری از شیوه‌های مطالعه را به شکل مستقل و یا به شکل رسمی از طریق کارگاه‌های آموزشی و واحدهای درسی یاد می‌گیرند. اما در مجموع لازم است هم دانشجویان و هم دست‌اندرکاران امر آموزش به انواع شیوه‌های مطالعه به دلیل کاربردهای متفاوت آنها توجه خاص نمایند.

پیشنهادها

در جهت نیل به اهداف پژوهش، پیشنهادهای ذیل ارائه می‌شود:

۱. مرکز آموزش توسعه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، با برگزاری کارگاه های آموزشی برای دانشجویان به ویژه دانشجویان ورودی جدید آنها را با انواع شیوه‌های مطالعه و نیز مطالعه ثمربخش آشنا کنند.

۲. اعضای هیأت‌علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان این فرصت را برای دانشجویان فراهم کنند که هنگام مطالعه به تفکر بپردازند و از حفظ طوطی‌وار مطالب پرهیز کنند.

۳. اعضای هیأت‌علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در طی فرآیند یاددهی-یادگیری از دانشجویان بخواهند که دلایل استفاده از شیوه‌های مختلف مطالعه را توضیح و تشریح کنند.

٤. مرکز آموزش توسعه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و نیز مسؤولین دانشکده بهداشت در زمینه آموزش شیوه‌های مطالعه برای دانشجویان این دانشکده تدابیر لازم و فوری بیندیشند (این دانشکده نسبت به سایر دانشکده‌ها وضعیت مطلوبی ندارد).

منابع

1. Deljo Shariat. [Learning and Studying Methods]. Tehran: Shokoh-e Zarrin; 2002.[Persian].
2. Aftabi Arani Fatemeh. [Barresi-ye mizan motale-e ghaire darsi-ye danesh amaozan-e dore motavasete, shenasaeei-ye avamel moaser dar shahrestan-e Aran va Bidgol] .Majale Electronik-ye Pajoheshgah-e Etelaat va Madarek Elmi-ye Iran (NAMA) 2006;7(3).[Persian].
3. Rabiei Azadeh; Yavari Maryam; Yousefian Ehsan. [Study skills in university]. Isfahan: Isfahan Uinversity; 2003.[Persian].
4. Makki Zadeh Fatemeh. [A survey on reading skills of the Yazd University Students]. Ketabdari 2005;38:163-185.[Persian].
5. Sha'bani Ahmad, Shafi'pour Motlagh, Mohammadreza. [A survey of reading techniques employed by Azad Uinversity Students]. Faslname-ye Ketab 2003;14(2):36-44.
6. Ashrafi Rizi Hasan, Kazempour Zahra. [Students' familiarity with reading methods: A literature review]. Ketab-e Mah-e Kolliyat 2009;12(11):70-73.[Persian].
7. Aminian Amir Hossain. [A survey of learning and reading techniques employed by Yazd Uinversity Students].Yazd University; 1992.[Persian].
8. Gholami ali. [A Survey on girl students' familiarity rate with study methods in Shaherkord city]. Shaherkord: Islamic Azad University, Shaherkord Branch; 2007.[Persian].
9. Huling C; Higginson B. 1989. The use of learning and study strategies. [cited 2010 Jan 19]. Available from: URL: www.hhpublishing.com/_assessments/LASSI/.
10. Manworhy Andrea. Do Study Guides Improve Text Comprehesion. Reading Horizone 1993; 34(2):432-441.
11. Sporer Nadine, Brunstein Joachim C., Kieschke Ulf. Improving Students' Reading Comprehension Skills: Effects Of Strategy Instruction And Reciprocal Teaching. Learning and Instruction 2009;19:272–286.
12. Baldridge K. P. [Methods of learning and reading]. Tehran: Doran Nashr; 2002.[Persian].
13. Patton Duygu. Student learning techniques. Proceedings of Annual Meeting of College Reading Association; 1995 Nov 20-22; Allanta, Ga.
14. Hopson Marget. 2007. Efficiency reading skills and strategies among students. [cited 2010 Jan 19]. Available from: URL: http://www.termpaperadvisors.com/ wtf06-07-Wright.pd.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-09]

A Survey on Level of Students' Familiarity with Studying Methods in Isfahan University of Medical Sciences (IUMS) in 2010

Hasan Ashrafi Rizi[1], Behjat Taheri[2], Zahra Khoshkam[3], Zahra Kazempour[4]

Abstract

Introduction: *Nowadays, efficient studying is considered as an important element in social development and progress through which the public and epecially university students gain a lot. Therefore, studying methods and skills should be considered in all educational levels ,especially higher education.The purpose of this research is to determine the level of students' familiarity with studying methods in Isfahan University of Medical Sciences (IUMS) in 2010.*

Methods: *This is an applied survey research in which the data were collected by a researcher made questionnaire. Its validity and reliability were confirmed by library and information sciences specialists and cronbach's alpha (r=0.813) respectively. Statistical population consisted of all students in Isfahan University of Medical Scinces (5999 cases) and the samples were 357. Sampling method was random stratified sampling.Data were analyzed by descriptive (frequency destribution, mean…) and inferential (T-test, ANOVA) statistics through SPSS software.*

Results:*The findings showed that the mean level score of students familiarity in Isfahan University of Medical Sciences with survey reading and speed reading were 15.78 and 15.7 respectively (higher than average ,mean average = 15). Familiarity level of students with phrase reading with mean 13.29 was higher than average (mean average = 12). Familiarity level of students with close reading was 29.6 that was higher than average (mean average = 27). Familiarity level of students with inquiry reading was 15.52 , higher than average (mean average = 15). Also, familiarity level of students with critical reading and reading for aesthetic appraisal were 20.94 and 21.68 respectivley, higher than average (mean average = 18). Comparison between students 'gender and the rate of familiarity with studying methods showed no significant difference. Also, familiarity level of students with studying methods was not the same in different colleges.*

Conclusion: *The results showed that students' familiarity levels with studying methods (survey reading , speed reading, phrase reading ,close reading, inquiry reading,critical reading ,reading for aesthetic appraisal) were higher than average in Isfahan University of Medical Sciences. Students were also more familiar with method of reading for aesthetic appraisal and less with speed reading. Generally, all students and education practitioners should pay special attention to various studying methods and their various applications.*

Keywords: Studying Methods, students, Isfahan University of Medical Sciences

Addresses:

[1] (✉) Assistant Professor, Librarianship and Medical Information Sciences, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.E-mail: hassanashrafi@mng.mui.ac.ir

[2] Bachelor of Librarianship and Medical Information Sciences, Isfahan University of Medical Sciences.Isfahan,Iran E-mail: tbehjat@yahoo.com

[3] Bachelor of Librarianship and Medical Information Sciences, Isfahan University of Medical Sciences.Isfahan,Iran

[4]Instructor,Department of Librarianship and Medical Information Sciences, Payame Noor University of Shahreza, Isfahan, Iran. E-mail: Zahra_kazempour2004@yahoo.com

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-09]